

FOTOĞRAF ÇEKMEK ZOR ZANAAT, ARKADAŞ!

F. Ünal TOKTAŞ
Elek. Y Müh.
unaltoktas.com
Eylül-2022

Her fotoğrafçının başına mutlaka bazı istenmeyen durumlar gelmiştir. Hayatım boyunca, kafama koyduğum foto ve videoları çekmek istemişimdir. Bu doğrultuda ortaya konmuş olan kuralları bir türlü delmek ve zorlamakla hayatım geçmiştir. Ben size benim başıma gelenleri anlatacağım müsaadenizle;

1- Önce **son başıma gelenlerden** bahsedeyim. Küresel Isınma ve Çevre Kirliliği konulu bir yarışmaya katılacaktım. Aliğa' da yaklaşık 40 yıldan beri çalışan birisi olarak bu bölgeden fotoğraf çekmem gerektiğine karar verdim. Aklıma önce Aliğa yarımadasının batı tarafında bulunan "Gemi Söküm Yeri" geldi. Buraya çok yıllar önce iş güvenliği konusu ile ilgili birkaç kere gitmiştim. Aliğa' dan çıktım yola, sağ tarafta İzmir Rafinerisi ve sol tarafta da Petkim olan yukarıya doğru çıkan bir yoldan geçerken, sağ tarafta büyük tanklardan oluşan tank çiftliği ve hemen arkasında da denizi görünce, durup birkaç foto çekmek istedim ve arabamdan indim.

Tam arabama dönüp gidecekken, bir sivil askeri araç geldi ve durdu. İçinden bir Hava Albayı çıktı. Kibar bir sesle (zaten havacıları severim, genelde klas ve kibar insanlardır, ayrıca yedek subay askerliğimi de Eskişehir Hava İkmal Merkezinde havacı Asteğmen olarak yapmıştım), burada foto çekilmesinin yasak olduğunu ve neden çektiğimi sordu, ben de işte efendim foto yarışması vardı filan diye kendimi savunmak istedim ve farkına varmadığımı ve özür dilediğimi söyledim. Kendisi görevi icabı, bu durumu görmemezlikten gelemeyeceğini ve ilgili kişilere bildirmek zorunda olduğunu, özür de dileyerek söyledi ve telefonla konuşarak Rafineri veya Petkim özel güvenliğine bildirdi. Onlar gelene kadar da bekledi, onlar gelince gitti.

Sonra iki araç halinde özel güvenlik ekibi geldi, aynı şeyleri sordular ve de aynı cevapları aldılar. Ayrıca kimliğimi da aldılar.

Bunla da bitmedi, bunlar da ilgili polis merkezindeki karakola bildirdiler. Onlar gelene kadar beklediler. Bir müddet sonra gene iki araba halinde sirenlerini çalarak bunlar geldi. Arabadan hışımla inen sivil polisler kaba bir ifade ile, sözde beni sorguya çektiler. 78 yaşında ve gene o bölgede 50 yıldan beri İş Güvenliği Danışmanı ve Uzmanı olarak çalışan ben kendilerine söylemem gerekenleri söyledim. Başları olan zat kameramı alıp çektiğim fotolara baktı ve bunları hemen silmemi söyledi. Pabuç pahalı olduğu için de fotoları sildim. Kendisine gemi söküm yerine gideceğimi söylememe rağmen, seyahat özgürlüğümü kısıtlayarak buradan hemen geri dönmemi söyledi. Ben de mecburen geri döndüm. Peki arkadaş! Bugün Google Earth programına giren herkes, bu çekmek istediğim yerler ve hatta

bunu bırakın daha kozmik gizlilikte olan (örneğin Amerika Nevada eyaletindeki 51 bölge gibi...) yerleri apaçık görebilmekte ve fotolarını indirebilmektedir.

Tabii buraya, bu konuda koyabileceğim herhangi bir foto maalesef yok! Olsa da koymak her babayığit' in harcı değil!

2-Hadi o zaman **ilk başıma gelen olayları** da anlatayım ve tam olsun!

1981 yılında Devlet memurluğundan istifa ederek, Afşin-Elbistan Termik Santrali Genel Mütteahhidi olan Amerikan Şirketi olan Foster Wheeler Intercontinental Corporation' da Safety Manager olarak çalışmaya başlamıştım. Hem iş güvenliği uygulamaları ve hem de iş güvenliği eğitimlerinde kullanmak üzere bol bol fotoğraf, daha doğrusu slayt foto çekiyordum. Tabii o zamanlar bugün kullandığımız dijital foto kameraları yok idi. Filmlerle foto makinaları vardı. Bunlardan basılan kâğıt fotoları da işçilere göstererek eğitim yapmanın olanağı yoktu. Eğer slayt çekerseniz, bunları slayt cihazında perde veya duvara yansıtıp büyütürseniz mükemmel olurdu. Tarihe dikkat ediniz lütfen. O zamanlar bu slayt fotolar Türkiye ' de işlenemiyordu. Bunların pozitif filmlerini satın aldığınız zaman kutu içinden, özel bir ışığa karşı korunmalı zarf çıkardı. Biten film makarasını karanlıkta bu zarfın içine koyar ve Almanya'daki ilgili firmanın adresine gönderirdiniz. Bu işin posta masrafı da aldığınız filmin parasına dahildi. Yani ayrıca bir para da ödemezsiniz.

Neyse gelelim esas konumuza, bu şirkette şahsıma ait bir makam aracım ve de bir şoförüm vardı. Bu kişiyi ben bu göreve almamıştım. Bu araç bu şoför ile bana tahsis edilmişti. Kaldığımız sosyal site en yakın ilçe olan Afşin' e 15-20 km idi. Haliyle postanede orada idi. Bu şoför ve araba ile postaneye gider ve gönderirdim. Yaklaşık her 2 ayda bir defa bu işlemi yapardım.

Aradan belli bir süre geçti. Bir gün Afşin Savcısı beni makamına çağırdı. Kendisiyle daha önce işyerimizde olan bazı önemli iş kazaları konusunda görüşmemiz olmuştu. Yani şahsen tanışıyorduk. Kendisi gülerek "Ünal Bey, sizin hakkınızda şikâyet var, siz santralin fotoğraflarını çekerek, Almanya' ya gönderiyormuşsunuz, bu durum casusluğa girmez mi" diye sordu. Başımdan aşağıya kaynar sular döküldü, siz kendinizi benim durumuma sokarak lütfen empati yapınız. Ben de çekme sebeplerimi yukarıda da izah ettiğim gibi kendisine izah ettim. Kendisi de "Ben sizi tanıyorum, zaten böyle bir şey yapmayacağınızı biliyorum" dedi. Bunun üzerine ben ısrarla bu şikâyeti kimin yaptığını sorunca, bu kişinin şoförüm olduğunu söyledi. Görüyorsunuz değil mi? 12 Eylül 1980 ihtilalinden sonra, çok önemli olan bu kritik bölgede casuslar ve ispiyoncular cirit atıyordu.

Sonradan araştırmam üzerine, bu ipe sapa gelmez herifin jandarmanın ve de dolayısıyla K. Maraş Sıkı Yönetim Komutanlığı'nın önemsiz bir ispiyoncusu olduğunu öğrendim. Hemen kendisini çağırarak çok kötü haşladım ve işten çıkardım.

Aşağıda bu inşaat şantiyesinde çekmiş olduğum çok eski fotolar bulunmaktadır. Bunlar bu santralin adeta bir tarihini göstermektedir ve böyle bir arşivin başka birisinde de olabileceğini zannetmiyorum.

3- Bu konu gündeme gelince Rusya' da başıma gelenleri anlatmadan kesinlikle olmaz! 2003 yılında ailecek bir turla Rusya' ya gitmiştik. Bu ikinci gidişim idi. Daha önce gidince, Dünya' da çok meşhur olan Moskova metrosunun bazı fotolarını çekmişim. Ancak bu gidişimde daha da detaylı çekmek istemişim. Bu metroyla ilgili yayınlanmış olduğum "Moskova Metrosu Gezi Rehberi" aşağıdaki web adresindedir. Bu makalemi incelemenizi öneririm.

<https://docs.google.com/viewerng/viewer?url=http://unaltoktas.com/seyahatfotograf/wp-content/uploads/2016/09/MoskovaMetrosuGEziRehberi.doc-3.pdf&hl=en>

Ailecek önemli metro istasyonlarında duruyor. Ben foto ve ayrıca videolarımı çekiyordum. Onlar da orada veya alt veya üst katlarda oturarak beni bekliyorlardı. Huyum kurusun! Her zaman bu işi abartırım, daha iyi foto çekmek için. Demek baya abartmışım ki, iki tane izbandut gibi Rus Askeri beni durdurdu. Neden çektiğimi sordu. Tabi İngilizce bilmedikleri için anlayamadık. Hareketlerinden anladım, pasaportumu istediler. Ben de çantamı açtım, hanım ve kızımın da pasaportları bende olduğu için, üçü arasından benimkini aradım ve çıkardım. Şöyle bir baktılar ve öteki pasaportları da gördükleri için, beni kollarımdan tutarak, merkezlerine götürmek istediler. Ben hemen bir alt katta görüş açımında olan eşimi ve de kızımı acilen yukarıya çağırdım. Onlar yanıma gelince, diğer pasaportların onlara ait olduğunu anladılar ve bir daha çekmemi ihtar ederek ayrıldılar. Bu

sefer ailem beni kurtarmış idi! Peki bu uyarılara uydum mu? Kesinlikle hayır, foto çekmek uğruna öteki güzel istasyonlara giderek çekmeye devam ettim!

Esasında bu adamlar haklı idi, zira yakın bir zaman önce metrolarında bazı terörist eylemleri olmuştu.

Buraya adeta bir müze gibi olan bu metro istasyonunun bazı fotolarını koyayım da tam olsun!

4- Gelelim Mısır' a, 1992 yılında bu ülkeye bir turla gitmiş ve bu ülkeyi detaylı olarak gezmiş idik. Bu turda da Keops Piramidi güney tarafında bulunan meşhur Firavun Keops' un Gemi Müzesine gitmiştik. Burada foto çekmek yasak idi. Fakat bu gemi çok önemliydi. Firavun Keops' un gemisiydi. Mezarı olan piramidin güney tarafındaki büyük bir çukurda demonte vaziyette bulunmuş ve bu müzede tekrar kurulmuştu. Sözde zati-muhterem öldükten sonra bu gemiye binecekti! Buradaki muhafız görmeden foto çekerken beni görerek üzerime saldırmak üzereyken, bayan Mısırlı rehberin onun eline biraz para sıkıştırarak bu saldırıdan kurtulmuş idim! Böylece bu ülkede BAŞŞİŞ' in her kapıyı açacağını da öğrenmiş oldum! Evet burada çekmiş olduğu foto aşağıdadır.

Tamam 1992 yılında bu bahşış işinin her kapıyı açacağını öğrenmişim ama, 2003 yılında diğer bir Mısır seyahatimde ise her zaman böyle olamayacağını da öğrenmişim. Bu seyahatimde Krallar Vadisi gezilecekti.

Ancak Krallar vadisi girişindeki kontrol noktasında, bütün video kameraların alıkonulduğu görünce moralim çok bozuldu. Omuzumdaki büyük video kamera çantası da görülemeyecek kadar küçük değildi. Krallar Vadisinde video çekmek yasaktı, fotoğraf çekilebiliyordu, ancak bazı mezarlarda fotoğraf da çekilmiyordu. Büyük bir moral bozukluğu içinde video kameramı, istemeyerek vermek zorunda kaldım. İçeriye fotoğraf çantam ile girdim. Ancak biliyordum ki, Tutankamon mezarında fotoğraf da çekilmiyor idi.

Mezar girişine çekinerek gittim. Orada ızbandut gibi bir Mısırlı görevli vardı. Kendime güvenerek, içeride fotoğraf çekmek istediğimi ve bunun için ekstradan para vereceğimi söyledim. Adam Nuh dedi Peygamber demedi. Mısır' da şimdiye kadar bu kadar görevine sadık bir adam görmedim. Maalesef, bu sefer bahşış her kapıyı açamadı. Omuzumdaki foto çantasını istedi ve vermek zorunda kaldım. Yer altındaki mezara doğru inen taş merdivenlerden inerken, bir baktım küçük dijital foto kameramın çantası ile birlikte belimdeki kemere asılı idi. Adam konuşmamız ve tartışmamız sırasında omuzumdaki çantaya odaklandığı için, belimde sanki bir telefon veya çağrı cihazı gibi duran makineyi görememişti. Belki de görmüş ve anlamamıştı. Sanki dünyalar benim olmuştu, demek kalbim temizmiş ve nihayet bu mezarın fotolarını çekebilecektim. Paldır güldür düşercesine hızla merdivenleri indim ve aşağıda göstereceğim fotoları çektim. Tabii kalbim hızla çarpıyor ve adrenalin seviyem yükseliyor ve fakat bir taraftan da içimde büyük bir mutluluk duygusu hissediyordum. Fotoları çekerken bir taraftan da mezara iniş merdivenini gözlüyor ve acaba adam aşağıya inip beni takip eder mi diye düşünüyordum. Huyum kurusun bu huyumdan herhalde kolay kolay vazgeçemeyeceğim. Ama bakın sonuç bence iyi oluyor (!),

böyle hazinelerin yerin altında kalmasına gönlüm razı olmuyor ve ben bunları sitemde sizlerin hizmetine sunuyorum.

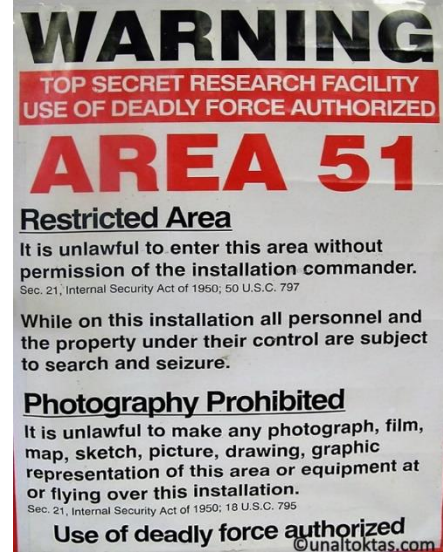
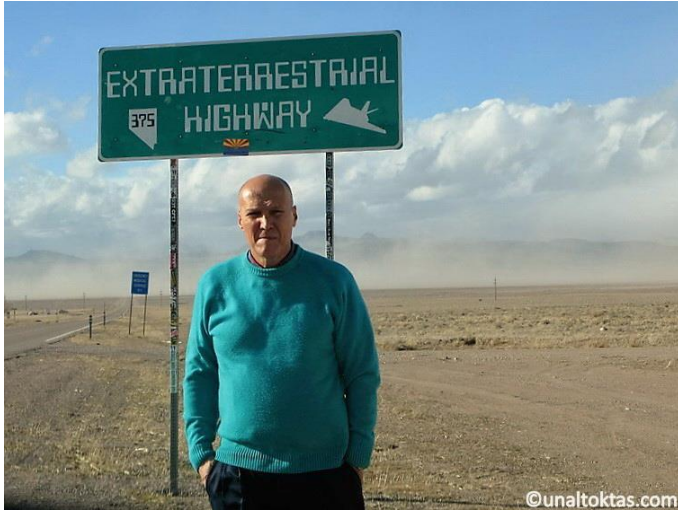
5-Gelelim Amerika' daki çok gizli 51' inci bölgeye. Bu bölge bilindiği gibi Amerika'nın gizli teknolojik programlarını dizayn edip gerçekleştirdiği kuş uçmaz ve de kervan geçmez çöl bir arazidir. Burada kozmik derecede gizli işler yapılmaktadır. Hatta uzaydan gelip düşen uçan daireler gibi makine ve ekipmanın tersine mühendislik yapılarak yeniden dizayn edildiği bir yerdir. Amerika'nın geliştirdiği F-117 Stealth gibi radara yakalanmayan uçakların imal edilip ilk defa uçurulduğu yerdir. Ayrıca Dünya' ya gelip canlı olarak yakalanan uzaylıların burada buldukları ve bunlarla teknoloji alışverişi de yapıldığı da iddia edilmektedir. Neyse bir Las Vegas seyahatimizde bu bölgeye en yakın olan Rachel kasabasına bu bölgeyi incelemek foto ve video çekmek için gitmem şart olmuştu. Konakladığımız Las Vegas' a yaklaşık 250 km, gidiş gelişi ise yaklaşık 500 km' dir. Bu şehirde

kiraladığım büyük bir jeep ile gününbirlik gidip gelmek istedik. Rachel kasabası ise bu bölgeye en yakın olan çok küçük bir yerleşim yeridir. Kendi orijinal nüfusu 100 kişidir. Buranın önemli olması, bu bölgeye çok yakın olması ve buranın Dünya Ufoloji merkezi olarak kabul edilmesidir. Burada Ufoloji konusunda belli zamanlarda büyük etkinlikler yapılmaktadır. Ayrıca Dünya’ da Ufoloji gözlemi yapılacak olan yerlerin başında gelmektedir. Bunun sebebi ise, yukarıda izah ettiğim gibi, bu bölgenin hava sahasında, insanların ilk defa gördüğü tanımlanamayan cisimlerin sık sık görülmesidir.

Evet gördüğünüz gibi, Dünya’nın bir numaralı eğlence merkezi olan cennet Las Vegas’ı bırakıp bu kadar yol tepip bu kasabaya foto ve video çekmek için geliyorum. Tamam çekeceklerimi çekip, kelle koltukta arabanın gidebileceği maksimum süratle akşam üstü Las Vegas’ a bir an evvel dönmek istiyorum. Çölden geçen ıssız bir yoldan, arabanın cruise kontrolünü maksimuma ayarlayıp (104 mil-166km) ile uçar gibi dönerken, ne oldu biliyor musunuz? Karşıdan, döner ışıklarını kapatmış sessiz sedasız gelen bir polis arabası çıkmaz mı? Esasında polis radarı veya kontrolü olan yerlerde dikkat ederek gidiyordum ama, maalesef çok kötü enselendik. Polis benim yanımdan geçerken, gözlerini açarak bana hayretle dikti ve herhalde “bu adam ne yapıyor, adeta uçuyor” diye düşündü. Dikiz aynasından hemen baktım, adam hemen U dönüş yapıp, ışık ve sirenlerini açıp beni takip etti, ben de bu durumda daha fazla gidemedim ve arabayı sağ tarafa çektim. Gelene kadar ellerimi direksiyonda tuttum (eğer gelince hemen eğilip belgelerinizi almak için torpido gözüne eğilirseniz, silah çıkardığınızı zannederek sizi rahatlıkla vurabilir, zira bu konuda Amerika’ ya gitmeden önce uyarılmıştım) Polis gelince camı açabilir miyim dedim ve açtım. Adam hayretle “104 mille gittiğinizin farkında mısınız” dedi. Ne diyebilirsiniz ki kem küm edip, dalmışım filan dedim. Ne kadarsa cezam ödeyim dedim, cepteki para da 2 gün sonra döneceğimiz için azalmıştı. “ben parayı filan bilmem, bir ay sonra o bölgedeki Mohave Adliyesinde duruşmanız var, oraya telefon edin ve öğrenin dedi” Maksimum süratin 70 mil olan yerde $104/70=1,48$ kat hız yaptığım için resmen mahkemelik olmuştum. Neyse bir daha Amerika’ ya eğer gitmeyeceksem kulağımın üzerine yatabilirdim, ama dürüst (!) bir Dünya vatandaşı olarak, Türkiye’ ye dönünce mahkemenin e-mail adresini buldum ve ulaştım. Türkiye’ den mahkeme duruşması için tekrar oraya gelmemin çok zor olduğunu cezam ne kadarsa ödeyeceğimi söyledim. 745 dolar ceza çıktı. Hakikaten astronomik bir para idi. Bugünün parası ile ($745 \times 16.50=12.300$ TL) oluyor. Ben biraz sızlandım, benim ülkemde peşin öderseniz indirim var dedim. Sonra tamam dediler ve 508 dolara indirdiler. Bu parayı da kredi kartımla ödedim ve kurtuldum. Ama bu foto ve video gezisi bana çok pahalıya mal oldu.

Aşağıda bu gezimde çektiğim bazı fotoları görüyorsunuz.

6- Şimdiye kadar Dünya' nın en meşhur müzelerini gezdim. Mümkün mertebelerde buralarda foto ve video çekmek istedim. Ancak bazılarında fotoğraf veya video çekmek yasak olduğu için, büyük hayal kırıklığına uğradım. Çekebilmek için her türlü numarayı çektim. Tamam flaşlı foto çekilmesinin eski eserler açısından çok mahzurlu olduğunu biliyordum ama, bir fotoğrafçı olarak da flaşlı fotoların, flaşsız fotolar kadar tabii ve güzel olmadığını da biliyordum. Kesinlikle zaten flaş kullanmıyordum. Ayrıca flaşlı foto çekerseniz yakalanmanız daha çok kolaydı. Zaman zaman ne yapıyordum biliyor musunuz? Elime düşey vaziyette video kameramı alıyorum, kırmızı ON ışığını da parmağımla kapatıp, hem yavaş yavaş geziyorum, aval aval gezerken de etrafımın videosunu çekiyordum. Yani anlayacağınız kamerayı gözüme tutmuyordum. Ancak önüme gelip de kameramın görüş açısını birden kapatan dallamalara da çok kızılıyordum! Ancak bazı uyanık müze görevlileri bu durumdan şüpheleniyor ve kameranın ön kapağını kapatmamı istiyorlardı. Web sitemde yayınladığım bazı foto ve videoları bu yolla çektim. Bakınız sizlerle paylaşıyorum. Fena mı oluyor?